

18. APRIL 2012

HVIDVASKLOVEN

- NU OGSÅ FOR MANAGEMENTSELSKABER?

Hvidvaskloven, der gennemfører dele af 3. hvidvaskdirektiv i dansk ret, har efterhånden seks år på bagen og har siden sin vedtagelse givet anledning til adskillige fortolkningsmæssige tvivlsspørgsmål, senest i forhold til kapital- og venturefondes managementselskaber.

Erhvervsstyrelsen har tilsynet med virksomheder omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 18 (visse udbydere af tjenesteydelser til virksomheder), og styrelsen har for nylig tilkendegivet, at det er styrelsens opfattelse, at managementselskaber må anses for omfattet af loven.

Hvidvasklovens anvendelsesområde

Ifølge hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 18, jf. § 3, nr. 5, omfattes enhver¹ af loven, når de erhvervs-mæssigt udøver følgende virksomhed:

- a) Opretter selskaber.
- b) Fungerer som eller sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed eller som deltager i et interentskab eller en tilsvarende post i andre selskaber.
- c) Stiller hjemstedsadresse eller anden adresse, der på lignende vis er beregnet som kontaktadresse og dertil knyttede tjenester, til rådighed for en virksomhed.

- d) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond eller et tilsvarende retligt arrangement.
- e) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som aktionær for tredjemand, medmindre denne er en virksomhed, hvis ejerandele m.v. handles på et reguleret marked.

Erhvervsstyrelsen har tilkendegivet, at managementselskaber må anses for omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 18, jf. § 3, nr. 5. Hvilke af bestemmelserne i § 3, stk. 1, nr. 5, der udgør det præcise hjemmelsgrundlag, vil ifølge styrelsen afhænge af de enkelte managementselskabers konkrete aktiviteter. Som muligt hjemmelsgrundlag synes imidlertid alene litra b) og d) reelt at være på tale.

Litra b) omfatter efter sin ordlyd enhver, der erhvervs-mæssigt sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed.

Det er en integreret del af (de fleste) managementselskabers aktivitet at udpege ledelsesmedlemmer i de forvaltede fondes porteføljeselskaber.

Spørgsmålet er imidlertid, om denne aktivitet udøves erhvervs-mæssigt, således som det er påkrævet for at blive omfattet af hvidvaskloven.

Uden for begrebet "erhvervs-mæssigt" falder ifølge forarbejderne til hvidvaskloven mere enkeltstående

¹ Bortset fra advokater og revisorer, der omfattes af loven efter § 1, stk. 1, nr. 13 og 14.

dispositioner. Udpegningen af ledelsesmedlemmer i porteføljeselskaberne kan dog næppe anses for sådanne enkeltstående dispositioner.

På den anden side er det klart, at det at stille ledelsesmedlemmer til rådighed, ikke er en ydelse, der udbydes erhvervsmæssigt af managementsselskaberne, således som det er tilfældet for såkaldte "corporate service providers".

Udpegningen udgør i stedet et integreret element i den aktivitet, som et managementsselskab udøver som følge af, at det har påtaget sig erhvervsmæssigt at forvalte en eller flere venture- eller kapitalfonde.

At managementsselskaberne hermed må anses for erhvervsmæssigt at sørge for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed, og dermed må anses for omfattet af hvidvaskloven, kan ikke afvises, men forekommer på den anden side heller ikke ganske givet, og i hvert fald har bestemmelsen næppe som primært sigte at omfatte managementsselskaber, men derimod corporate service providers, der mod vederlag stiller personer til rådighed som ledelsesmedlemmer.

Litra d) omfatter efter sin ordlyd enhver, der erhvervsmæssigt fungerer som forvalter eller administrator af en fond eller et tilsvarende retligt arrangement. Af bestemmelsen omfattes ifølge forarbejderne til loven såkaldte trustees, dvs. personer, der af stifteren af en trust er udpeget til at forvalte midlerne i en trust.

Uagtet at venture- og kapitalfonde af navn kaldes "fonde" er de typisk etableret som kommanditselskaber eller tilsvarende udenlandske selskabsretlige konstruktioner (limited partnerships).

Der er således, uanset at de i daglig tale kaldes fonde, ikke tale om fonde eller trusts i juridisk forstand, og næppe heller "tilsvarende retlige arrangementer". Havde man ønsket at omfatte kommanditselskaber eller andre personselskaber havde det været nærliggende at beskrive det i

loven eller forarbejderne til loven eller i direktivets præambel, hvilket ikke er sket.

Det kan på denne baggrund konkluderes, at mens der synes at være rimelige argumenter for at anse managementsselskaber for omfattet af lovens § 3, stk. 1, nr. 5, litra b), kan litra d) næppe udstrækkes til at omfatte kapital- og venturefondes managementsselskaber.

Krav til omfattede managementsselskaber

Virksomheder, der driver virksomhed med "Udbud af tjenesteydelser til andre virksomheder", jf. hvidvaskloven § 1, stk. 1 nr. 18, skal registreres hos Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed. Registrering kan ske online via Erhvervsstyrelsens it-system på www.hvl-reg.dk.

Ved anmeldelsen til styrelsen skal der gives oplysninger om managementsselskabet (CVR-nr., adresse m.v.) og som udgangspunkt også om alle ultimative ejere (fysiske personer) uanset størrelsen af disses ejerandel i managementsselskabet.

I forbindelse med ansøgningens behandling vil Erhvervsstyrelsen foretage en "fit and proper"-vurdering af selskabets reelle ejere² og ledelse, hvor det kontrolleres, om disse er dømt for strafbare forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Denne vurdering sker på baggrund af nævnte personers straffeattest.

I forlængelse af anmeldelsen til styrelsen skal der derfor indsendes "Erklæring for optagelse i HVL-reg" (hvidvaskregistret) for samtlige reelle ejere samt bestyrelses- og direktionsmedlemmer i managementsselskabet, hvor der gives samtykke til styrelsens indhentelse af straffeattest.

Udover selve registreringen skal omfattede managementsselskaber opfylde kravene i hvidvaskloven, herunder navnlig kravet om identifikation af mana-

² Om definitionen af reelle ejere jf. nærmere i det følgende.

gementselskabets kunder, dvs. de forskellige fonde, som managementselskabet måtte servicere, samt eventuelle reelle ejere af disse fonde.

Ved "reelle ejere" forstås alle fysiske personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer fondene, herunder:

- Personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer selskabet (fonden) ved direkte eller indirekte ejerskab eller kontrol over mere end 25 procent af ejerandelene eller stemmerettighederne i selskabet (fonden), bortset fra selskaber (fonde), hvis ejerandele handles på et reguleret marked.
- Personer, som på anden måde udøver kontrol over selskabets (fondens) ledelse, eksempelvis personer der har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i selskabets (fondens) bestyrelse eller direktion.

De af loven omfattede managementselskaber skal endvidere udarbejde skriftlige interne regler vedrørende overholdelse af hvidvasklovens regler, herunder om kundelegitimation, indberetning, opbevaring af registreringer samt uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejderne.

Sammenfatning

Som det er fremgået af ovenstående, er det Erhvervsstyrelsens opfattelse, at managementselskaber som udgangspunkt omfattes af hvidvaskloven.

Kapital- og venturefondes managementselskaber bør derfor nøje overveje, om de med deres individuelle profiler og aktiviteter må anses for omfattet af loven.

Såfremt branchen ikke selv tager initiativ til at lade managementselskaberne registrere, må det forventes, at Erhvervsstyrelsen på et tidspunkt selv tager en eller flere sager op.

Omfattede managementselskaber skal registreres hos Erhvervsstyrelsen, udarbejde interne regler samt i øvrigt leve op til lovens regler og krav, herunder til identifikation af kunder m.v.

Nærmere information om hvidvaskloven og kravene til omfattede managementselskaber kan fås ved henvendelse til:

Jakob Mosegaard Larsen
Partner, Advokat, MBA
E-mail: jml@nnlaw.dk
Direkte tlf. 33 47 70 40
Skype: jakobmosegaardlarsen

NIELSEN NØRAGER

Frederiksberggade 16
1459 København K
Tel 33 11 45 45
Fax 33 11 80 81
www.nnlaw.dk

Nielsen Nørager har mange års erfaring med etablering og drift af venturefonde og kapitalfonde og har som det eneste danske advokatfirma oprettet et særskilt forretningsområde, der dækker dette nicheområde.